

УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Законодавчі основи суспільних відносин»

КАФЕДРА БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВА

<https://uft.in.ua/>

Телефон: +38 (073) 047-26-26

E-mail: info@uft.in.ua

Викладач – Москалець Інна Миколаївна, к.н.держ.упр.,
доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»					
Шифр та назва спеціальності	D4 «Публічне управління та адміністрування»					
Назва освітньо-професійної програми	«Публічне управління та адміністрування»					
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	5-8 семестр	120 год, 4 кредитів ЄКТС	32	32	56	Диференційований залік
Заочна	5-8 семестр		10	10	100	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Законодавчі основи суспільних відносин» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань про правові засади регулювання суспільних відносин у державі, механізми дії законодавства України, принципи правової держави та верховенства права. Дисципліна охоплює конституційні, адміністративні, цивільні, трудові та антикорупційні основи правового регулювання, необхідні для професійної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти правової культури, здатності орієнтуватися в системі законодавства України та застосовувати норми права у процесі підготовки та реалізації управлінських рішень у публічній сфері.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Результати навчання	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
Навички Soft skills	<i>Комунікативні навички:</i> здатність чітко та коректно висловлювати думки усно й письмово; участь у дискусіях, обговореннях, роботі в малих групах. <i>Критичне та правове мислення:</i> здатність аналізувати нормативно-правові акти, правові ситуації та управлінські рішення; уміння оцінювати правові наслідки дій органів публічної влади та альтернативи їх вирішення. <i>Етичне мислення та доброчесність:</i> здатність діяти відповідно до етичних стандартів публічної служби; нетерпимість до корупційних проявів, конфлікту інтересів і порушень законності. <i>Самоорганізація та відповідальність за результат:</i> здатність планувати власну навчальну діяльність і виконувати завдання у встановлені строки; відповідальність за прийняті рішення, дотримання принципів академічної доброчесності.
Методи навчання	Опанування змісту дисципліни відбувається шляхом проведення класичних та інтерактивних лекцій із застосуванням мультимедіа, колективних обговорень, дискусій, роботи в мікрогрупах і консультацій з викладачами. При цьому застосовуються такі засоби навчання: інформаційні (підручники і навчальні посібники, у т.ч. електронні), дидактичні (таблиці, навчальні відеофільми, презентації, демонстраційні приклади), технічні (аудіовізуальні засоби, засоби телекомунікацій, мультимедіа тощо).

Матеріально-технічні ресурси	Ноутбук. Мультимедійний проектор. Доступ до глобальної мережі Internet. Хмарні технології підтримки освітнього процесу: Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять). Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)
-------------------------------------	---

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до окремого графіка

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові та ціннісні засади суспільних відносин і публічного управління	<p>Тема 1.1. Право як соціальна цінність і регулятор суспільних відносин у демократичній державі Право як фундаментальна цінність громадянського суспільства. Соціальне призначення права та його роль у сталому розвитку. Співвідношення права, моралі та демократичних цінностей. Право і держава: межі втручання публічної влади. Значення правової культури для реалізації прав і обов'язків громадян.</p>
	<p>Тема 1.2. Конституційні засади громадянського суспільства та публічної влади в Україні Конституція України як основа правової системи та публічного управління. Принципи конституційного ладу та їх вплив на діяльність органів влади. Народовладдя, демократія та участь громадян в управлінні. Поділ влади та система стримувань і противаг. Конституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина.</p>
	<p>Тема 1.3. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина: стандарти, гарантії, механізми захисту. Система прав і свобод людини відповідно до Конституції України. Європейські стандарти прав людини та їх імплементація в Україні. Обов'язки людини і громадянина у правовій державі. Роль органів публічної влади у забезпеченні прав і свобод. Судові та позасудові механізми захисту прав людини.</p>
	<p>Тема 1.4. Механізм правового регулювання та реалізація норм права у сфері публічного управління Поняття та елементи механізму правового регулювання. Нормативно-правові акти у сфері публічного управління. Правовідносини у діяльності органів публічної влади. Реалізація та застосування норм права посадовими особами. Значення правосвідомості та професійної етики службовців.</p>

	<p>Тема 1.5. Верховенство права, законність і правопорядок у діяльності органів публічної влади Принцип верховенства права та його складові. Законність як основа діяльності публічної адміністрації. Правові обмеження дискреції органів влади. Контроль, нагляд і відповідальність у публічному управлінні. Значення законності для довіри громадян до держави.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Правове регулювання та стандарти діяльності у сфері публічного управління та адміністрування</p>	<p>Тема 2.1. Адміністративно-правові відносини, адміністративні процедури та публічні послуги Адміністративне право як основа діяльності публічної адміністрації. Суб'єкти адміністративно-правових відносин. Адміністративні процедури та принципи належного врядування. Правове регулювання надання публічних послуг. Захист прав громадян у адміністративних правовідносинах.</p>
	<p>Тема 2.2. Цивільно-правові та господарсько-правові засади діяльності органів публічної влади Участь органів публічної влади у цивільних правовідносинах. Договірні відносини за участю публічної адміністрації. Господарсько-правові засади управління державною та комунальною власністю. Публічні закупівлі як сфера правового регулювання. Захист майнових прав та інтересів держави і громад.</p>
	<p>Тема 2.3. Публічна служба: трудові та службові правовідносини, права й обов'язки службовців Поняття публічної служби та її види. Правовий статус державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. Права, обов'язки та обмеження публічних службовців. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність у публічній службі. Професійна етика та стандарти поведінки службовців.</p>
	<p>Тема 2.4. Антикорупційне законодавство та етика публічної служби Поняття корупції та корупційних правопорушень. Система антикорупційного законодавства України. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Антикорупційні обмеження та заборони. Етичні стандарти поведінки публічних службовців.</p>
	<p>Тема 2.5. Юридична відповідальність у публічній сфері Поняття та ознаки юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Підстави притягнення до відповідальності. Особливості відповідальності посадових осіб. Роль юридичної відповідальності у забезпеченні законності.</p>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон Української РСР від 07 груд. 1984 р. № 8073-Х (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Кодекс законів про працю України: Закон Української РСР від 10 груд. 1971 р. (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
6. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
9. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
10. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07 черв. 2001 р. № 2493-III (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>

Основна література:

1. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 700 с. URL: <https://yurinkom.com/files/contents/administrativne-pravo-ukraini-pidruchnik-yurinkom-inter.pdf>
2. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 700 с.
3. Губанов О.О. Юридична відповідальність публічних службовців як інститут службового права України : монографія. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 374 с.
4. Загальна теорія права та держави : навч.-метод. посіб. / А. Ф. Крижановський та ін. Одеса : Фенікс, 2022. 258 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/1bac_pravo/Kryzhanivskyy-2022-Zahalna-teoriya-prava.pdf
5. Конституційне право України: підручник / за заг. ред. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. й допов. Харків : Право, 2024. 672 с.
6. Основи публічного управління та адміністрування: навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
7. Службове право України: навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова, Ю. С. Даниленко, Р. В. Негара. Одеса: Фенікс, 2022. 360 с.
8. Якобчук В.П. Публічне управління та адміністрування: навч.посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 476 с.

Допоміжна література:

1. Європейська конвенція з прав людини: Рада Європи, чинна редакція. URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=005>
2. Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування: методичні рекомендації. Міністерство юстиції України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
3. Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах війни та післявоєнний період : матеріали наук. семінару (2022) / ЛьвДУВС. Львів, 2023. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5858/1/23_06_2023.pdf
4. Настільна книга з розбудови доброчесної організації. Київ : НАЗК, 2024. URL: https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2024/nastilna_knyga_z_rozbudovy_dobrochesnosti.pdf
5. Організаційно-правові засади державного управління: навчально-методичний комплекс для здобувачів 281 «Публічне управління та адміністрування», ступінь вищої освіти «Бакалавр», освітньо-професійна програма «Урядування у публічній сфері», форма навчання / Ткаченко І. В., Миколюк А. В. Київ: ННПУДС КНУ ім. Тараса Шевченка, 2024. 31 с.
6. Чернишова В. Ю. Місце матеріальної відповідальності державних службовців в системі юридичної відповідальності// Київський юридичний журнал. 2024. Вип. 6. С. 36-44 URL: <https://journals.fpk.kyiv.ua/index.php/kyivlawjournal/article/download/61/56>

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/>
2. <https://www.kmu.gov.ua/>
3. <https://www.president.gov.ua/>
4. <https://nazk.gov.ua>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 – 64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з можливістю повторного вивчення дисципліни

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання Мін. – 30 б. Макс. – 50 б.	денна форма навчання			заочна форма навчання			Підсумковий контроль Мін. – 20 б. Макс. – 50 б.
	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	
Робота на практичних заняттях	15	2	30	5	2	10	
Презентація результатів виконаних індивідуальних завдань	–	–	–	2	10	20	
Виконання і захист індивідуальних/групових проєктів	1	20	20	1	20	20	
Всього			50			50	
			100				